

خطرات ناشی از استفاده نابجای ریتالین

ریتالین اسم تجاری داروی متیل فنیدیت (methyl phenidate) است. یک داروی محرک سیستم اعصاب مرکزی که برای درمان بیش فعالی (ADHD) در کودکان و نارکولپسی بزرگسالان استفاده می شود. ریتالین در کل برای بیماران عوارض کمی دارد اما اگر مورد سوءاستفاده قرار گیرد می تواند در افرادی که مشکلات زمینه ای دارند مشکلات قلبی ایجاد کند و حتی منجر به مرگ شود. ریتالین از جمله داروهای نام آشنا در بین دانشجویان است که اگر از آن استفاده نکرده باشند حداقل اسم آن را شنیده اند و با کاربرد آن آشنا هستند. بررسی ها در آمریکا نشان داده اند که از هر ۶ دانشجو یک نفر از ریتالین و سایر داروهای محرک CNS سوءاستفاده می کنند. هدف اولیه مصرف این دارو در بین دانشجویان بهبود عملکرد تحصیلی می باشد. همچنین دارو موجب بی خوابی می شود که مصرف آن را در بین شب امتحانی ها رایج کرده است. مصرف دارو در بین افراد به اصلاح بچه مثبت و شاگرد اول ها نیز رایج است. بر خلاف انتظار این افراد تحقیقات نشان داده اند که افرادی که از ریتالین استفاده می کنند عملکرد تحصیلی ضعیف تری نسبت به سایر دانشجویان داشته اند.

استفاده طولانی مدت از ریتالین با مکانیسم ایجاد تحمل موجب وابستگی فرد می شود. این دارو در حال حاضر جزء داروهای تحت کنترل می باشد و در داروخانه های دارای سهمیه و تنها بر اساس تجویز پزشک به بیمار تحویل داده می شود. اما همین افراد بیمار می توانند منبع پراکنش دارو در جامعه باشند و ریسک سوءاستفاده از ریتالین افزایش پیدا می کند. خرید و فروش ریتالین در بازار سیاه نیز امری ناگزیر است. از این رو آگاهی بخشی و هشدار دادن در مورد عوارض خطرناک دارو تا حدودی می تواند از موارد سوءاستفاده از این دارو در بین دانشجویان بکاهد.

سردرد، پرفشاری خون، اضطراب و عصبانیت، درد آنژیینی، آریتمی قلبی، اختلالات جنسی، تاری دید، خون ریزی مغزی و تشنج از جمله عوارض سوء مصرف ریتالین هستند. حملات سایکوتیک ممکن است در دوزهای اول این دارو بروز پیدا کنند و استفاده مزمن از آن با درجات متفاوتی از اختلالات روانی همراه بوده است.

دکتر علی حیدر نژادیان

مسئول واحد تجویز و مصرف منطقی دارو

معاونت غذا و دارو-دانشگاه علوم پزشکی ایلام

Reference: medscape